

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 229

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 16 martie 2004

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
DECRETE				
100.	— Decret privind conferirea Ordinului național <i>Pentru Merit</i> în grad de <i>Comandor</i>	1	art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.....	2-4
101.	— Decret privind conferirea Ordinului național <i>Pentru Merit</i> în grad de <i>Comandor</i>	2	★	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
Decizia nr. 40 din 29 ianuarie 2004 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor		274.	— Hotărâre privind aprobarea renunțării la cetățenia română unor persoane.....	7-8
			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind conferirea Ordinului național *Pentru Merit* în grad de *Comandor*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 3 alin. (3), ale art. 4 alin. (1), ale art. 6 lit. A pct. III și ale art. 11 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, cu modificările ulterioare,

la propunerea primului-ministru al Guvernului României,
pentru rolul important avut în conservarea și fructificarea bogatelor fonduri documentare privind România ale Arhivelor Hoover, pentru sprijinul deosebit oferit cercetătorilor români și pentru donarea, în copii, a fondurilor documentare I. G. Duca și Nicolae Titulescu unor instituții culturale românești,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se conferă Ordinul național *Pentru Merit* general al Arhivelor și Bibliotecii Hoover, Statele Unite ale Americii, în grad de *Comandor* doamnei Elena S. Danielson, director

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului național *Pentru Merit* în grad de *Comandor*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 3 alin. (3), ale art. 6 lit. A pct. III și ale art. 11 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, cu modificările ulterioare,

în semn de apreciere deosebită a întregii activități în cadrul Federației Internaționale a Sportului Automobilistic și al Federației Internaționale de Automobilism, pentru sprijinul de specialitate acordat Automobil Club Român,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul național *Pentru Merit* Federației Internaționale a Automobilului (FIA), cu sediul la în grad de *Comandor* domnului Max Mosley, președintele Paris, Republica Franceză.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

București, 8 martie 2004.
Nr. 101.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A Nr. 40
din 29 ianuarie 2004referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1), (2) și (3)
din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Costică Bulai	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Mihai Paul Cotta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare, republicată, excepție ridicată de Societatea Comercială „T.A. Caravan” — S.A. Fălticeni în Dosarul nr. 2.521/2003 al Judecătoria Fălticeni.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 22 ianuarie 2004, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 29 ianuarie 2004.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 septembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 2.521/2003, **Judecătoria Fălticeni a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002**, excepție ridicată de Societatea Comercială „T.A. Caravan” — S.A. Fălticeni.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textul criticat, în baza căruia este obligat la plata unei cauțiuni prohibitive de peste 2 miliarde lei, contravine principiului accesului liber la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție. Totodată, instituind un tratament inegal pentru persoanele juridice debitoare, în raport cu administrația financiară și cu persoanele fizice, încalcă și principiul constituțional al egalității în fața legii.

Judecătoria Fălticeni consideră că excepția este întemeiată, întrucât prevederile criticate „sunt de natură a aduce atingere liberului acces la justiție al persoanelor juridice, datorită sancțiunii la care sunt supuse în cazul neachitării cauțiunii egale cu 20% din cuantumul sumei datorate, constând în neînregistrarea cererii, constituind astfel un obstacol în calea supunerii cererii acestora controlului judecătoresc”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost

comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul apreciază că excepția este neîntemeiată, făcând trimitere și la jurisprudența Curții Constituționale în materie. Se arată că „accesul liber la justiție nu este obstrucționat prin instituirea cauțiunii de 20% din cuantumul sumei datorate, cauțiunea constituind o garanție în vederea evitării abuzului de drept, exercitarea cu rea-credință a contestației la executare determinând tergiversarea soluționării cauzelor și, implicit, amânarea realizării creanțelor bugetare“. De asemenea, Guvernul, referindu-se la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în legătură cu aplicarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, arată că aceasta a stabilit că „dreptul la acces la o instanță nu este absolut, statul bucurându-se de o anumită marjă de apreciere, astfel încât limitele aduse să nu atingă acest drept în însăși substanța sa, să urmărească un scop legitim și să păstreze un raport de proporționalitate între mijloacele folosite și scop“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, precum și celor ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 30 august 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 26 martie 2003, ordonanță republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 14 august 2003 și ulterior modificată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, ulterior sesizării, Ordonanța Guvernului nr. 61/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată, cu excepția art. 152, prin art. 200 lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 29 decembrie 2003, la data intrării în vigoare a noii reglementări (1 ianuarie 2004). Dispozițiile art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 au fost preluate, cu un conținut identic, în art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

În jurisprudența sa Curtea Constituțională a statuat în mod constant că, atunci când dispoziția legală criticată pentru neconstituționalitate a fost abrogată, excepția este admisibilă numai în măsura în care noua reglementare menține în substanța sa reglementarea anterioară. Având în vedere că în cauză această cerință este îndeplinită, Curtea urmează să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 164 alin. (1), (2)

și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu următorul conținut:

„(1) *Contestația la executare se face cu condiția depunerii numai de către persoanele juridice a unei cauțiuni egale cu 20% din cuantumul sumei datorate, la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului.*

(2) *Dovada privind plata cauțiunii prevăzute la alin. (1) va însoți în mod obligatoriu contestația debitorului, fără de care aceasta nu va putea fi înregistrată.*

(3) *Verificarea cuantumului cauțiunii se va efectua de judecătorul de serviciu la data înregistrării cererii.*“

În opinia autorului excepției, aceste prevederi îngăduiesc liberul acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție, precum și principiul egalității înscris în art. 16 alin. (1) din Constituție.

Dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției au următorul cuprins:

— Art. 16 alin. (1): *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“;*

— Art. 21: *„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngădi exercitarea acestui drept.*

(3) *Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.*

(4) *Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.*“

Curtea a mai fost sesizată cu această excepție, pe care a respins-o ca neîntemeiată (de exemplu, prin Decizia nr. 276/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 556 din 1 august 2003). În motivarea soluției s-a reținut, printre altele, că și contestația la executare constituie, prin ea însăși, o cale de acces la justiție, iar „condiționarea acesteia de plata unei cauțiuni reprezintă — ca și termenul de introducere a contestației și celelalte condiții prevăzute de lege — o măsură de asigurare a celerității procedurii și de descurajare a abuzului de drept, admisibilă și rezonabilă“, considerente în raport cu care nu se poate reține pretinsa încălcare a prevederilor art. 21 din Constituție.

În practică însă obligativitatea plății cauțiunii, ca o condiție de acces la calea de atac a contestației la executare, s-a relevat a fi un impediment de multe ori insurmontabil, cu atât mai dificil de calificat ca rezonabil cu cât, potrivit legii, o asemenea cale de atac este deschisă oricărei persoane lezate în drepturile și interesele sale legitime. Este motivul pentru care reglementarea în cauză a făcut obiectul a repetate sesizări de neconstituționalitate, acestea constituindu-se — în opinia Curții — într-un element de noutate, de natură să impună reexaminarea atât a soluției adoptate în precedent, cât și a considerentelor pe care se întemeiază și, pe cale de consecință, reconsiderarea jurisprudenței în materie, în sensul celor ce urmează.

Este de principiu că impunerea, prin lege, a unor exigențe cum ar fi instituirea unor termene sau plata unor taxe, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie îngărdiri ale accesului liber la justiție, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept. Prin intermediul lor se asigură climatul de ordine, indispensabil pentru valorificarea pleneră a drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire.

Este, totodată, de principiu că legiuitorul este competent să adopte asemenea reglementări, în virtutea art. 126 alin. (2) din Constituție, republicată, potrivit căruia „*competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*“.

Având dezlegarea constituțională să procedeze ca atare, legiuitorul este ținut însă să o facă orientându-se după principiul „*est modus in rebus*“. Altfel spus, acesta trebuie să fie preocupat ca exigențele astfel instituite să fie îndeajuns de rezonabile încât să nu antreneze, în considerarea prevenirii unor eventuale abuzuri, o restrângere excesivă a exercițiului dreptului, de natură să pună sub semnul întrebării însăși existența acestuia.

Independent de finalitatea urmărită de legiuitor prin adoptarea reglementării deduse controlului de constituționalitate, Curtea consideră că aceasta contravine imperativelor principiale enunțate, în măsura în care condiționează însăși înregistrarea contestației la executare, în materie, de plata unei cauțiuni. Instituirea unei căi de atac ca modalitate de acces la justiție implică în mod necesar asigurarea posibilității de a o utiliza pentru toți cei care au un drept, un interes legitim, capacitate și calitate procesuală. Or, adăugarea la acestea a unei condiții suplimentare, a cărei neîndeplinire are semnificația drastică a unui veritabil fine de neprimire a cererii de sesizare a instanței cu respectiva cale de atac, constituie o îngrădire a accesului liber la justiție, contravenind astfel prevederilor art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție.

Îngrădirea este cu atât mai evidentă cu cât efectele neplății cauțiunii nu sunt subsecvente unui act de judecată exercitat de instanță în limitele investiției și potrivit competenței sale jurisdicționale, ci sunt constatate și dobândesc eficiență pe calea unei operații tehnico-administrative derulate de judecătorul de serviciu care, luând act că obligația de plată a cauțiunii nu a fost îndeplinită, urmează să refuze înregistrarea contestației, împiedicând astfel sesizarea instanței și, prin aceasta, accesul liber la justiție.

Drept urmare, deși rațiunile în considerarea cărora legiuitorul a instituit exigența plății unei cauțiuni, constând în preocuparea de a restrânge posibilitatea exercitării cu rea-credință a contestației la executare, în scop exclusiv dilatoriu, nu pot fi minimalizate și, cu atât mai puțin,

negate, determinarea apriorică și imperativă a cuantumului cauțiunii, stabilirea acestuia la 20% din cuantumul sumei datorate, cât și, mai ales, convertirea neplății sale într-un fine de neprimire a contestației la executare sunt excesive și, prin aceasta, îngădesc în mod nepermis accesul liber la justiție. Astfel, în măsura în care cuantumul sumei datorate este deosebit de important, ceea ce îl pune pe debitor în imposibilitate de a achita cauțiunea impusă de lege, acesta este lipsit de dreptul de a formula contestație la executare și de a repune în discuție respectivul cuantum, chiar dacă, prin ipoteză, nu datorează în realitate suma la care a fost impus.

Curtea apreciază că rațiunile care au impus adoptarea, în această materie, a reglementării criticate pot fi satisfăcute pe deplin — și într-o manieră mai puțin tranșantă, aptă să asigure echilibrul de interese și egalitatea de arme între creditor și debitor — de reglementarea de drept comun (art. 399—404 din Codul de procedură civilă), în ai cărei termeni cauțiunea — al cărei cuantum este stabilit de judecător — constituie o condiție numai pentru a putea solicita și obține suspendarea executării până la soluționarea contestației. Întrucât, potrivit acestei reglementări, contestația nu este suspensivă de executare prin ea însăși, creditorul are posibilitatea să-și valorifice creanța chiar dacă s-a formulat contestație la executare, câtă vreme nu s-a plătit cauțiunea, iar dacă, urmare a plății acesteia, s-a dispus suspendarea, în măsura în care contestația este respinsă, are garanția reparării eventualului prejudiciu ce i-a fost astfel cauzat. La rândul său, debitorul, al cărui acces liber la justiție nu este îngădit prin obligația sa la plata unei cauțiuni, ca o condiție pentru înregistrarea contestației, chiar dacă nu are posibilitatea de a achita cauțiunea și a obține suspendarea executării, care își urmează cursul, are dreptul, în situația în care contestația sa este admisă, la întoarcerea executării.

Așa fiind, Curtea consideră că admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, care, pentru motivele înfățișate, se impune, nu nesocotește cătuși de puțin rațiunile majore avute în vedere de legiuitor la adoptarea reglementării în cauză.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „T.A. Caravan“ — S.A. Fălticeni în Dosarul nr. 2.521/2003 al Judecătoriei Fălticeni și constată că dispozițiile art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt neconstituționale.

Prezenta decizie se comunică celor două Camere ale Parlamentului conform art. 25 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 ianuarie 2004.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **COSTICĂ BULAI**

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

OPINIE SEPARATĂ

Considerăm că soluția care se impunea a fi adoptată, în speță, era cea de respingere ca nefondată a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, raportată la prevederile art. 16 și art. 21 din Constituție, conform jurisprudenței anterioare a Curții Constituționale care, prin numeroase decizii, a respins ca nefondate excepțiile de neconstituționalitate, având ca obiect dispozițiile, cu același conținut, ale art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare, republicată, în prezent abrogată.

În opinia pe care o susținem, dispozițiile textului criticat, care instituie obligativitatea depunerii unei cauțiuni egale cu 20% din cuantumul sumei datorate cu titlu de obligație fiscală, la introducerea contestației la executare silită de către persoanele juridice, nu reprezintă discriminare între persoanele juridice și cele fizice și nici nu constituie un impediment în exercitarea dreptului la acces liber la justiție.

Așa cum s-a stabilit prin mai multe decizii ale Curții Constituționale prin care au fost respinse ca nefondate excepțiile de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare, având un conținut identic cu cel al art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură fiscală, „*situația juridică a persoanelor colective este diferită de cea a persoanelor fizice, astfel încât tratamentul juridic diferit aplicabil — și anume obligația persoanelor juridice, în cazul contestației la executare, de a plăti o cauțiune egală cu 20% din cuantumul sumei datorate, spre deosebire de persoanele fizice care nu au asemenea obligație — este justificat în mod obiectiv și rațional*”. (A se vedea Decizia nr. 276 din 26 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 556 din 1 august 2003.) În același sens s-a pronunțat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 419 din 11 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 861 din 4 decembrie 2003, în care, în plus, s-a argumentat referitor la obligația instituită pentru persoanele juridice de a plăti o cauțiune de 20% din cuantumul sumei datorate bugetului la introducerea contestației la executare silită, că „*această modalitate de reglementare a fost necesară numai pentru persoanele juridice, atât în considerarea numărului sporit de cauze care au avut ca obiect executarea creanțelor bugetare, cât și din motive de natură economică*”. Totodată, prin această decizie, a fost menționat principiul stabilit de Curtea Constituțională, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căruia „*egalitatea în drepturi nu înseamnă uniformitate, fapt pentru care principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații juridice care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite*”. De asemenea, prin Decizia nr. 474 din 9 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 5 februarie 2004, Curtea Constituțională a reținut că „*În raport cu volumul surselor de venit supuse impunerii și cu amploarea activităților supuse taxelor prevăzute de lege — valoarea contribuțiilor persoanelor juridice la bugetul de stat este incomparabil mai importantă decât aceea a persoanelor fizice, iar contestațiile la executare introduse de către persoanele juridice în scopul întârzierii obligațiilor lor financiare către stat pot avea efecte cu mult mai păgubitoare decât eventualele contestații formulate în același scop de către persoanele fizice*”.

În legătură cu invocarea încălcării dreptului la liber acces la justiție, prevăzut de art. 21 din Constituție, în

repetate decizii ale Curții Constituționale s-a reținut că „*depunerea cauțiunii stabilite prin art. 127 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 are rolul de a frâna acțiunile dilatorii ale persoanelor juridice în cadrul procedurii de executare silită, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile art. 21 din Constituție. Contestația la executare constituie prin ea însăși o cale de acces la justiție, iar condiționarea acesteia de plata unei cauțiuni constituie o măsură de asigurare a celebrității procedurii și de descurajare a abuzului de drept, admisibilă și rezonabilă*” (Decizia nr. 313 din 10 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 8 august 2003). În același sens s-a pronunțat Curtea, de exemplu și prin deciziile: nr. 229 din 3 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 26 iunie 2003; nr. 419 din 11 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 861 din 4 decembrie 2003; nr. 440 din 20 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 21 ianuarie 2004; nr. 474 din 9 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 5 februarie 2004.

În opinia noastră, considerentele pe care s-au întemeiat deciziile pronunțate în trecut de Curte cu privire la respingerea ca nefondată a excepțiilor de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 127 din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002 își păstrează valabilitatea în cazul dispozițiilor cu conținut identic ale art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

Faptul că reglementarea în cauză [art. 127 alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 61/2002] a făcut, în trecut, obiect al unor repetate sesizări de neconstituționalitate nu constituie *eo ipso* o justificare pentru reconsiderarea jurisprudenței și admiterea, prin Decizia nr. 40/2004 a Curții Constituționale, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură fiscală, așa cum se susține în decizia adoptată.

În decizia la care se referă prezenta opinie separată, deși se acceptă principiul afirmat în jurisprudența Curții Constituționale, cât și în cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, că „*impunerea, prin lege, a unor exigențe cum ar fi instituirea unor termene sau plata unor taxe, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie îngrădiri ale accesului liber la justiție, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept [...]*”, se consideră excesivă condiționarea „*însăși a înregistrării contestației la executare, în materie, de plata unei cauțiuni*”.

Se consideră, în esență, că „*determinarea apriorică și imperativă a cuantumului cauțiunii, stabilirea acestuia la 20% din cuantumul sumei datorate, cât și, mai ales, convertirea neplății sale într-un fine de neprimire a contestației la executare sunt excesive și, prin aceasta, îngrădesc în mod nepermis accesul liber la justiție*”.

Considerăm, în dezacord cu opinia majorității membrilor Curții, că dispozițiile legale criticate nu încalcă dreptul la liber acces la justiție.

Cauțiunea, prin însăși natura sa, reprezintă nu numai o condiție de admisibilitate a contestației, ci și o garanție a bunei-credințe a debitorului obligației fiscale înscrise într-un titlu executoriu că nu formulează contestația în scopul de a

tergiversa realizarea creanței fiscale pentru care este urmărit.

În cazul prevăzut de textul criticat, debitorul, conform art. 164 din Codul de procedură fiscală, contestă, în realitate, măsuri procedurale — orice act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor Codului de procedură fiscală de către organele de executare sau însuși titlul executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea (când acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanță judecătorească sau de alt organ jurisdicțional și dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege). În consecință, este evident că prin introducerea contestației la executare se poate ajunge la întârzierea realizării creanței fiscale, cauțiunea fiind instituită tocmai pentru descurajarea exercitării cu rea-credință a dreptului de a contesta executarea silită. Este, pe de altă parte, esențial de reținut că de natura cauțiunii, care reprezintă o garanție, este restituirea ei celui care a plătit-o, în cazul admiterii contestației, așa cum, de altfel, prevede art. 164 alin. (4) din Codul de procedură fiscală.

În legătură cu quantumul cauțiunii fixat prin textul criticat la o cincime din suma datorată bugetului cu titlu de impozite sau taxe, considerăm, în acord cu jurisprudența de până acum a Curții Constituționale, să subliniem că acesta nu este exagerat și nu constituie un impediment pentru exercitarea dreptului la acces la justiție. De altfel, în cadrul procedurii obișnuite, în cazul cererii de suspendare a executării, instanța este cea care fixează quantumul cauțiunii, având astfel posibilitatea, cel puțin teoretic, să stabilească un quantum mai mare decât 20% din valoarea bunului urmărit. (A se vedea art. 403 din Codul de procedură civilă, text considerat a fi constituțional, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale.)

De altfel, pentru a reprezenta o garanție reală a exercitării cu bună-credință a dreptului de a contesta executarea, cauțiunea trebuie să aibă un caracter serios, să nu fie derizorie în raport cu valoarea datoriei fiscale, în cazul prevăzut de textul criticat.

În ceea ce privește aprecierea asupra quantumului cauțiunii, considerăm că în cauză este necesar să fie avută în vedere jurisprudența Curții Constituționale, care, într-un alt context, referindu-se la aprecierea quantumului taxei de timbru, a stabilit, pe bună dreptate, considerăm noi, că, *„dacă quantumul acesteia ar părea ridicat, aprecierea nu este de resortul contenciosului constituțional. Curtea Constituțională nu este în măsură să cenzureze opțiunile legiuitorului și să înlocuiască aprecierea acestuia — suverană și deplină — cu propria sa apreciere, căci în felul acesta s-ar transforma, practic, într-un legislator pozitiv, subsecvent“*. (A se vedea Decizia nr. 75 din 17 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 29 septembrie 1997.) *Mutatis mutandis*, acest argument este valabil și în ceea ce privește aprecierea quantumului cauțiunii stabilit prin textul criticat pentru neconstituționalitate.

Esențial este în opinia noastră că materia fiscală are un caracter special prin însăși natura sa, în care prevalează elementele de drept public, ceea ce impune o anumită

celeritate în executarea obligațiilor fiscale, cerută de necesitatea asigurării ritmice a veniturilor bugetului de stat și ale bugetelor locale, în vederea finanțării integrale și la timp a cheltuielilor bugetare.

De asemenea, este necesar să fie avut în vedere faptul că, separat de faza executării silite în care se pune problema contestației la executare, contribuabilii au posibilitatea de a formula contestații împotriva actelor administrative fiscale — decizii de impunere, acte asimilate deciziilor de impunere, titluri de creanță privind datoria vamală (a se vedea titlul IX al Codului de procedură fiscală), pentru care nu se prevăd cauțiuni și taxe de timbru [art. 170 alin. (2) din același cod].

În același timp, contrar punctului de vedere exprimat în decizia la care se referă prezenta opinie separată, considerăm că în temeiul dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia procedura de judecată este prevăzută de lege, legiuitorul delegat avea dreptul ca, în materia procedurii fiscale, să instituie plata cauțiunii la introducerea contestației la executare, tocmai având în vedere necesitățile impuse de urgența și ritmicitatea cu care trebuie îndeplinite obligațiile fiscale.

În consecință, procedura specială instituită de Codul de procedură fiscală are deplină legitimitate constituțională în dispozițiile menționate ale Legii fundamentale, așa cum au avut-o și dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 61/2002 privind colectarea creanțelor bugetare.

De altfel, de mult timp s-a statuat, de principiu, în sensul că „chiar în domeniul dreptului procesual civil este general admis că acțiunea în justiție este subordonată unor condiții de admisibilitate, care limitează liberul acces la justiție, iar, în dreptul administrativ, sub denumirea de «fine de neprimire», ele apar și mai numeroase“ (Prof. dr. Tudor Drăganu, *Liberul acces la justiție*, Lumina Lex, București, 2003).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că *„dreptul de acces la tribunale nu este absolut. Fiind vorba de un drept pe care Convenția l-a recunoscut fără să-l definească în sensul restrâns al cuvântului, există posibilitatea limitărilor implicit admise chiar în afara limitelor care circumscriu conținutul oricărui drept“* [Hotărârea din 21 februarie 1975 (plenul Curții) seria A nr. 18, publicată de V. Berger — *Jurisprudența CEDO*, ediția a 4-a, IRDO, 2003, pag. 156].

În acest sens, Curtea Constituțională a stabilit, în trecut, că *„legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege“* (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

Judecător,
Costică Bulai

Judecător,
Constantin Doldur

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE privind aprobarea renunțării la cetățenia română unor persoane

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 30 din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă renunțarea la cetățenia română persoanelor prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul justiției,
Rodica Mihaela Stănoiu
Ministrul afacerilor externe,
Mircea Geoană
Ministrul administrației și internelor,
Ioan Rus

București, 4 martie 2004.
Nr. 274.

ANEXĂ

LISTA

**cuprinzând persoanele cărora li s-a aprobat renunțarea la cetățenia română conform art. 26
din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

1. Ban Mihăiță, fiul lui Ban Petrică-Dănuț și Tîrșu Ana, născut la 15 decembrie 1984 în localitatea Reșița, județul Caraș-Severin, România, cu domiciliul actual în Austria, 6900 Bregenz, Rheinstr. 49 A/13, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Reșița, alea Breazova bl. 4, sc. A, ap. 14, județul Caraș-Severin.

2. Bükki Zoltan-Alfred, fiul lui Bükki Zoltan-Josif și Magda, născut la 6 august 1975 în localitatea Cluj-Napoca, județul Cluj, România, cu domiciliul actual în Germania, 71729 Erdmannhausen, Badstr. 10, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Cluj-Napoca, str. Donath nr. 200, ap. 21, județul Cluj.

3. Dinescu Adrian-Robert, fiul lui Dinescu Ion și Ana, născut la 28 decembrie 1982 în localitatea Uivar, județul Timiș, România, cu domiciliul actual în Germania, 40477 Düsseldorf, Nettelbeckstr. 12, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Timișoara, str. Andrei Șaguna bl. A9, ap. 11, județul Timiș.

4. Dinescu Ana, fiica lui Bitto Iacob și Ecaterina, născută la 31 octombrie 1960 în localitatea Uivar, județul Timiș, România, cu domiciliul actual în Germania, 40477 Düsseldorf, Nettelbeckstr. 12, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Timișoara, str. Andrei Șaguna bl. A9, ap. 11, județul Timiș.

5. Giurcăneanu Vlad-Vasile, fiul lui Giurcăneanu Călin și Daniela, născut la 27 ianuarie 1985 în București, România, cu domiciliul actual în Germania, 95444 Bayreuth, Jägerstr. 13, cu ultimul domiciliu din România în București, Str. Viitorului nr. 197, bl. 42, ap. 8, sectorul 2.

6. Györffi Tiberiu, fiul lui Györffi Liza, născut la 14 iunie 1968 în localitatea Mediaș, județul Sibiu, România, cu domiciliul actual în Germania, 41379 Brügggen, Roermonderstr. 111, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Mediaș, str. Greveln nr. 58, județul Sibiu.

7. Ilieșiu Ioan, fiul lui Ilieșiu Ioan și Cornelia, născut la 19 martie 1975 în localitatea Blaj, județul Alba, România, cu domiciliul actual în Olanda, 1015 DN Amsterdam, Prinsengracht 81, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Blaj, Str. Gării bl. 2, ap. 11, județul Alba.

8. Popescu Dan-Loredan, fiul lui Popescu Ioan și Eugenia, născut la 18 februarie 1967 în București, România, cu domiciliul actual în Olanda, 5461 JM Veghel, Korte Kerkstraat 2, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Brașov, Piața Teatrului nr. 3, bl. 3, sc. A, ap. 1, județul Brașov.

9. Rică Alexandru-Vasile, fiul lui Rică Florea și Cîndea Monica, născut la 3 iunie 1984 în localitatea Sibiu, județul Sibiu, România, cu domiciliul actual în Austria, 4222 Langenstein, Hauptstr. 78/E, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Sibiu, Str. Oștirii nr. 6, ap. 73, județul Sibiu.

10. Stan Ileana, fiica lui Stan Vasile și Maria, născută la 18 octombrie 1984 în localitatea Oradea, județul Bihor, România, cu domiciliul actual în Austria, 4020 Linz, Kainzweg 8/21, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Oradea, str. Octavian Goga nr. 71, bl. D7, ap. 23, județul Bihor.

11. Stroescu Ion, fiul lui Stroescu Sergiu-Dan și Păpărușu Măriuca-Mihaela, născut la 15 decembrie 1984 în București, România, cu domiciliul actual în Germania, 74921 Helmstadt-Bargen, Mühlweg 8, cu ultimul domiciliu din România în București, str. Brașov nr. 26, bl. 718, sc. A, ap. 32, sectorul 6.

12. Szanto Erzsebet-Emese, fiica lui Szanto Desideriu și Eva-Erzsebet, născută la 20 noiembrie 1968 în localitatea Târgu Mureș, județul Mureș, România, cu domiciliul actual în Olanda, 3031 EP Rotterdam, Oostplein 548, cu ultimul domiciliu din România în localitatea Târgu Mureș, Str. Bucinului nr. 14, ap. 10, județul Mureș.

13. Urs Marioara, fiica lui Anton Alexandru și Tudora, născută la 23 noiembrie 1942 în localitatea Constanța, județul Constanța, România, cu domiciliul actual în Olanda, 3434 CP Nieuwegen, Ereprijs 30, cu ultimul domiciliu din România în București, șos. Nicolae Titulescu nr. 39—49, bl. 12, ap. 69, sectorul 1.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
